Osobitné podmienky oprávnenosti výdavkov

Tento dokument bližšie určuje, resp. rozširuje podmienky oprávnenosti výdavkov definované v Príručke k oprávnenosti výdavkov pre programové obdobie 2021- 2027, ktorú vydáva RO PSK a zverejňuje na svojej stránke https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/, a to v nadväznosti na charakter projektov predkladaných v rámci tejto výzvy.

Tento dokument definuje najmä limity, ktoré sa vzťahujú na oprávnené výdavky najčastejšie vyskytujúce sa v rámci projektov predkladaných na základe predmetnej výzvy. Oprávnenosť špecifických výdavkov (ako napr. vyvolané investície, valorizácia, dodatočné výdavky a pod.), ktoré vzniknú počas implementácie projektu budú posudzované v súlade s pravidlami k oprávnenosti výdavkov individuálne s ohľadom na súvis s projektom, ich nevyhnutnosť, predvídateľnosť a pod.

Skupiny oprávnených výdavkov

Vecné vymedzenie výdavkov vychádza z opatrení Ministerstva financií SR, ktorými sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania.

Skupiny oprávnených výdavkov uvedené v číselníku oprávnených výdavkov slúžia na základné rozdelenie výdavkov projektu podľa ich charakteru a vzniku v rámci realizácie aktivít projektu. Skupiny oprávnených výdavkov sú používané žiadateľom pri vypracovaní ŽoNFP a prijímateľom pri príprave ŽoP.

Žiadateľ vypracováva ŽoNFP tak, aby každý výdavok plánovaný v danom projekte bol jednoznačne a správne zaradený do príslušnej skupiny oprávnených výdavkov.

Pri vypĺňaní ŽoNFP, sa podpoložky EKRK neuvádzajú, pri vypĺňaní ŽoP štátne rozpočtové organizácie uvádzajú kód ekonomickej klasifikácie. Ostatné subjekty uvádzajú transferovú položku podľa typu prijímateľa. Údaje týkajúce sa kódu ekonomickej klasifikácie a skupiny výdavkov v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP / rozhodnutia o schválení ŽoNFP nemusia byť zhodné.

Napriek tomu, že číselník vychádza z účtovnej osnovy, **nekopíruje ju**. Výstupy z účtovníctva jednotlivých účtovných jednotiek - prijímateľov teda **nemusia byť totožné** so zaradením nákladov/výdavkov do tried a skupín tak, ako to určuje tento číselník.

Číselník oprávnených výdavkov s dole uvedenými triedami a skupinami tvorí súčasť ITMS.

V rámci výzvy sú oprávnené nasledovné skupiny oprávnených výdavkov:

Trieda 02 - Dlhodobý hmotný majetok

- 021 – Stavby
  Do skupiny 021 - Stavby sa okrem výdavkov definovaných v Príručke k oprávnenosti výdavkov zahŕňajú aj výdavky súvisiace s indexáciou cien (valorizáciou) stavebných prác a výdavky na stavebné práce/dozor/projektovú dokumentáciu (napr. na ekvivalentné riešenia a pod.), ktoré neboli pôvodne zahrnuté v zmluve o dielo/zmluve na poskytnutie služieb ale priamo súvisia s cieľmi a aktivitami projektu a ich uskutočnenie je nevyhnutné na úspešnú realizáciu projektu. Takéto výdavky, ktoré priamo súvisia s cieľmi a aktivitami projektu a ich uskutočnenie je nevyhnutné na úspešnú realizáciu projektu, môžu byť prijímateľovi preplatené maximálne do schválenej výšky oprávnených výdavkov v rámci skupiny 021 – Stavby.

- 022 - Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí

- 027 - Pozemky

Trieda 51 – Služby

- 518 - Ostatné služby

Trieda 52 - Osobné výdavky

- 521 - Mzdové výdavky

Trieda 93 – Rezerva

- 930 - Rezerva na nepredvídané výdavky
  Do skupiny 930 sa zahŕňajú výdavky (stavebné práce/dozor/projektovú dokumentáciu), ktoré nebolo možné predvídať (t.j. spadajú pod §18 ods. 1 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní) a to do výšky limitov stanovených nižšie. Pre tieto výdavky platí, že priamo súvisia s cieľmi a aktivitami projektu a ich uskutočnenie je nevyhnutné na úspešnú realizáciu projektu. Rezervu je možné počas realizácie projektu použiť aj na financovanie výdavkov na indexáciu cien stavebných prác (valorizáciu), ktoré nebolo možné predvídať pred uzavretím zmluvy o poskytnutí NFP, alebo takých, ktorých hodnota prekračuje odhadovanú položku výdavkov na indexáciu cien (valorizáciu) v rámci skupiny 021 - Stavby.

Delenie výdavkov z pohľadu ich priamej prepojenosti na konkrétne činnosti projektu:

- **Priame výdavky projektu:**

- sú výdavky, ktoré priamo súvisia s implementáciou projektu, pričom možno preukázať ich priame prepojenie s týmto konkrétnym projektom a sú pre realizáciu projektu nevyhnutné, vrátane nevyhnutných vyvolaných investícií[1]. Sú to výdavky, ktoré vznikajú pri realizácii hlavných aktivít projektu.

- **Nepriame výdavky projektu:**

- sú výdavky, ktoré slúžia na financovanie podporných aktivít projektu (najmä riadenie projektu a zabezpečenie komunikácie - publicity vo vzťahu k verejnosti). Nepriame výdavky sú také výdavky, ktoré nie sú alebo nemôžu byť prepojené priamo na konkrétnu činnosť projektu. Bližšia špecifikácia nepriamych výdavkov je uvedená v Prílohe č. 1 Príručky k oprávnenosti výdavkov pre programové obdobie 2021-2027 zverejnenej na https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/ .

Osobné výdavky

Základným oprávneným výdavkom v oblasti osobných výdavkov je celková cena práce (§ 130 ods. 5 zákonníka práce).

Pre osobné výdavky platí, že nesmú presiahnuť výšku obvyklú v danom odbore, čase[2] a mieste a musia byť primerané úlohám a zodpovednostiam osôb zapojených do realizácie projektu.

[1] Investície s priamym vzťahom k projektu, pričom tento majetok alebo službu žiadateľ/prijímateľ/partner nebude používať, ale náklady na obstaranie mu vznikli buď podľa osobitného predpisu, alebo zo zmluvy v súvislosti s obstaraním dlhodobého majetku (napr. nevyhnutné prekládky inžinierskych sietí a pod.).

[2] Pri viacročných projektoch (dĺžka realizácia hl. aktivít projektu presahuje 24 mesiacov) môžu žiadatelia využiť možnosť rozpočtovania mzdy vrátane valorizačného koeficientu (rast mzdy v jednotlivých rokoch). Pre tento účel je možné použiť prognózovaný údaj z Inštitútu finančnej politiky alebo údaje Štatistického úradu SR.

V prípade osobných výdavkov je rešpektované odmeňovanie jednotlivých pracovných pozícií s ohľadom na predchádzajúcu mzdovú politiku zamestnávateľa, t.j. **nie je možné akceptovať navýšenie mzdy, resp. odmeny za vykonanú prácu iba z dôvodu zapojenia do projektu financovaného z prostriedkov EŠIF** (napr. rozdielne sadzby odmeňovania za práce vykonávané mimo aktivít projektu a za práce vykonávané na aktivitách projektu; rozdielne hodinové sadzby v prípade viacerých projektov tej istej funkcie - projektový manažér - u jednej osoby; neopodstatnené rozdielne hodinové sadzby pri odbornom personáli). Takéto navýšenie bude mať za následok vznik neoprávnených výdavkov v časti presahujúcej výšku mzdy, resp. odmeny rovnakej práce vykonávanej mimo projektu.

Interné riadenie projektu je možné pre každú vykonávanú činnosť vykonávať výlučne prostredníctvom **jednej pracovnej pozície** uvedenej v tabuľke vyššie. Prijímateľ môže obsadiť uvedenú pracovnú pozíciu viacerými osobami (napr. na skrátený pracovný úväzok), alebo viacerými dohodami o mimopracovnej činnosti, avšak ich celkový podiel práce kumulatívne nepresiahne jeden plný (100 %) pracovný úväzok. Týmto nie je dotknutá možnosť, že mzda/odmena dohodnutá medzi prijímateľom a zamestnancom je vyššia ako sú stanovené finančné limity, avšak rozdiel medzi dohodnutou mzdou/odmenou a stanovenými finančnými limitmi bude určený ako neoprávnený výdavok.

V rámci jedného projektu **nie je možné na tú istú činnosť kombinovať osobné výdavky prijímateľa s externými službami**.

Osobné výdavky, bezprostredne súvisiace s **realizáciou hlavných aktivít projektu** (priame výdavky), je možné v hlavných aktivitách uplatniť len vtedy, ak sú preukázateľné nevyhnutné na realizáciu aktivít projektu.

Pri výbere administratívnych kapacít a zamestnancov zamestnaných formou dohody o vykonaní práce musí byť zabezpečená zásada rodovej rovnosti, rovnosti príležitostí a zásada predchádzania diskriminácie.

V rámci oblasti odmeňovania zamestnancov je potrebné aby prijímateľ zabezpečil súlad so zákonom č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce § 224 ods. 2 písm. c) a v prípade uzatvorených dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru dohodol pre týchto zamestnancov rovnaké nároky alebo iné plnenia v ich prospech, ako sú nároky a plnenia vyplývajúce z pracovného pomeru.

Zamestnanci prijímateľa preukazujú svoje zapojenie do projektu najmä **pracovným výkazom**. Činnosti a objem práce v pracovnom výkaze musia zodpovedať skutočne vykonanej práci v rámci vykazovaného obdobia.

Pracovné úväzky osôb pracujúcich na projekte sa nesmú prekrývať. Nie je prípustné, aby bol zamestnanec platený za rovnakú činnosť vykonávanú v tom istom čase, resp. za rovnaké výstupy viackrát. Za neoprávnené sa budú považovať výdavky v prípade identifikácie prekrývania sa pracovného času osoby pracujúcej na dvoch alebo viacerých projektoch (vrátane prípadu jedného projektu s viacerými pozíciami v rámci toho istého projektu alebo v prípade viacerých zmluvných vzťahov pre výkon práce pre projekt a mimo projektov) spolufinancovaných z prostriedkov EŠIF, resp. z iných programov EÚ alebo vnútroštátnych programov, resp. pri zistení vykonávania činnosti nefinancovanej z prostriedkov EŠIF. Výdavky, ktoré sa vzťahujú na tieto pracovné výkazy, budú vylúčené z financovania dotknutého projektu/projektov na úrovni príslušného dňa, pričom nie je podstatné, na základe akého zmluvného vzťahu osoba pracovala.

Finančné a percentuálne limity pre vybrané typy výdavkov

1. **Rezerva na nepredvídané výdavky**

Oprávnený výdavok	Finančný / percentuálny limit	Poznámka
Dodatočné výdavky na stavebné práce	**max. 10 %** celkových oprávnených výdavkov projektu na stavebné práce (bez započítanej rezervy)	Celková výška rezervy na nepredvídané výdavky nesmie prekročiť **10 % z celkových oprávnených výdavkov na hlavné aktivity projektu (bez započítanej rezervy)**. Použitý postup musí byť v súlade so smernicou EP a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní.
Dodatočné výdavky na poskytnutie služieb stavebného dozoru	**max. 10 %** celkových oprávnených výdavkov projektu na poskytnutie služieb stavebného dozoru (bez započítanej rezervy)	
Dodatočné výdavky na prípravnú a projektovú dokumentáciu	**max. 10 %** celkových oprávnených výdavkov projektu na vypracovanie prípravnej a projektovej dokumentácie (bez započítanej rezervy)	

Limity na výdavky na stavebný dozor

Hodnota oprávnených výdavkov na stavebné práce v EUR bez DPH (v EUR)		**Percentuálny limit** OV na stavebný dozor (z objemu OV na stavebné práce)
od	**do**	
0,00	30 000 000,00	**max. 3,50** %
30 000 000,01	100 000 000,00	**max. 3,00** %
100 000 000,01	a viac	**max. 2,50** %
Pracovná pozícia	Hodinová hrubá odmena[3] (v EUR)	**Mesačná hrubá mzda[4] (v EUR)**
Stavebný dozor (interný)	14,00	2 500

[3] Limit platí pre osobu, ktorá pracuje na projekte na pozícii interného stavebného dozora **na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru**. Oprávneným výdavkom je **cena práce**, t.j. hrubá hodinová odmena, ohraničená uvedeným finančným limitom, a jej zodpovedajúce (do tejto sumy nezapočítané) zákonné odvody zamestnávateľa. Za hodinu sa považuje 60 minút.

[4] Limit platí pre osobu, ktorá pracuje na projekte na pozícii interného stavebného dozora **na základe pracovného pomeru / štátnozamestnaneckého pomeru**. Oprávneným výdavkom je **cena práce**, t.j. hrubá mesačná mzda, ohraničená uvedeným finančným limitom, a jej zodpovedajúce (do tejto sumy nezapočítané) zákonné odvody zamestnávateľa.

2. Nehnuteľnosti

Oprávnený výdavok	Percentuálny / finančný limit	Poznámka
Nákup pozemkov vrátane nákladov na zriadenie vecných bremien k pozemkom a nájom pozemkov v prospech tretej osoby a náhrada za výkup pozemkov	**max. 10 %** z celkových oprávnených výdavkov projektu **max. 15 %** z celkových oprávnených výdavkov projektu v prípade plôch, ktoré sa v minulosti používali na priemyselné účely a ktorých súčasťou sú budovy; **max. do výšky 1,2 násobku ceny zistenej znaleckým posudkom** (platí len v prípade § 6 odsek 1 zákona č. 669/2007 Z. z., pričom zároveň platí, že v prípade kombinácie nákupu pozemkov a stavieb musí byť dodržaný kumulatívny percentuálny limit vo výške 10 %/ 15 % z celkových oprávnených výdavkov projektu)	Percentuálny limit na **nákup nehnuteľností** (kumulatívne za pozemky a stavby v rámci jednej ŽoNFP/projektu) predstavuje **max. 10 % resp. 15 %**[5] z celkových oprávnených výdavkov projektu
Nákup stavieb	**max. 10 %** celkových oprávnených výdavkov projektu; **max. 15 %** z celkových oprávnených výdavkov projektu v prípade plôch, ktoré sa v minulosti používali na priemyselné účely a ktorých súčasťou sú budovy; **max. do výšky 1,2 násobku ceny zistenej znaleckým posudkom** (platí len v prípade § 6 odsek 1 zákona č. 669/2007 Z. z., pričom zároveň platí, že v prípade kombinácie nákupu pozemkov a stavieb musí byť dodržaný kumulatívny percentuálny limit vo výške 10 %/ 15 % z celkových oprávnených výdavkov projektu)	

3. Informovanie a komunikácia

Dočasný pútač a stála tabuľa	**max. 3000,- EUR bez DPH / 1 pútač / tabuľa** vrátane nákladov súvisiacich s obstarávaním (náklady na výrobu, prepravu, inštaláciu atď.)
Plagát	**max. 50,- EUR bez DPH / 1 plagát** vrátane nákladov súvisiacich s obstarávaním (náklady na výrobu, prepravu, inštaláciu atď.)

4. Mzdové výdavky

Interné riadenie projektu – nepriame výdavky projektu		
Pracovná pozícia	**Hodinová hrubá odmena[6] (max. v EUR)**	**Mesačná hrubá mzda[7] (max. v EUR)**
Manažér prípravy projektu (interný)	15	2595
Manažér pre verejné obstarávanie (interný)	15	2595

[5] v prípade plôch, ktoré sa v minulosti používali na priemyselné účely a ktorých súčasťou sú budovy

[6] Limit platí pre osobu, ktorá pracuje na projekte **na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru** (mimo pracovným pomerom sa rozumejú vzťahy uzatvorené v zmysle ustanovení §§ 223 až 228a zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov). Oprávneným výdavkom je **cena práce**, t.j. hrubá hodinová odmena, ohraničená uvedeným finančným limitom, a jej zodpovedajúce (do tejto sumy nezapočítané) zákonné odvody zamestnávateľa. Za hodinu sa považuje 60 minút.

[7] Limit platí pre osobu, ktorá pracuje na projekte **na základe pracovného pomeru / štátnozamestnaneckého pomeru**. Oprávneným výdavkom je **cena práce**, t.j. hrubá mesačná mzda, ohraničená uvedeným finančným limitom, a jej zodpovedajúce (do tejto sumy nezapočítané) zákonné odvody zamestnávateľa.

Projektový manažér - riadenie projektu (interný)	17	2941
Manažér pre investičnú činnosť (interný)	13	2 249
Finančný manažér (interný)	16	2 768
Asistent projektového / finančného manažéra, administratívny pracovník (interný)	9	1 557

Externé riadenie projektu – nepriame výdavky projektu		
Pracovná pozícia	**Finančný limit pre odplatu za poskytované služby[8] (max. EUR/hodina)**	
	s nárokom na vrátenie DPH	**bez nároku na vrátenie DPH**
Manažér prípravy projektu (externý)	17	20,4
Manažér pre verejné obstarávanie (externý)	17	20,4
Projektový manažér - riadenie projektu (externý)	20	24
Manažér pre investičnú činnosť (externý)	13	15,6
Finančný manažér (externý)	16	19,2
Asistent projektového / finančného manažéra, administratívny pracovník (externý)	9	10,8

Neoprávnené výdavky

Príklady vybraných neoprávnených výdavkov[9]:

- výdavky bez priameho vzťahu k projektu;
- výdavky, ktoré vznikli pred počiatočným dátumom oprávnenosti výdavkov t.j. pred 1.1.2021;
- výdavky, ktoré vznikli po 31.12.2029;
- výdavky, ktoré vznikli mimo termínu realizácie projektu, t.j. pred začiatkom realizácie projektu alebo po ukončení realizácie projektu;
- úroky z dlžných súm okrem grantov poskytnutých vo forme úrokových dotácií alebo dotácií záručných poplatkov;
- kúpa nezastavaného a zastavaného pozemku vo výške presahujúcej 10 % celkových oprávnených výdavkov na príslušný projekt. V prípade plôch, ktoré sa v minulosti používali na priemyselné účely a

[8] Oprávneným výdavkom je odplata za poskytnuté služby (v EUR/hodina) ohraničená uvedeným limitom. Maximálny oprávnený počet hodín vykázaných za 1 mesiac poskytovania služieb je 173 hodín/mesiac (1hodina=60 minút). Týmto nie je dotknutá možnosť, že odplata za služby dohodnutá medzi dodávateľom a Prijímateľom je vyššia ako je limit stanovený Poskytovateľom, avšak rozdiel medzi dohodnutou odplatou a stanoveným limitom bude určený ako neoprávnený výdavok.

[9] Uvedené neoprávnené výdavky **nepredstavujú kompletný zoznam**. Poskytovateľ nemôže vzhľadom na rozmanitosť činností realizovaných v rámci predmetnej výzvy identifikovať všetky neoprávnené výdavky, ktoré môžu v súvislosti s realizáciou projektu vzniknúť.
V prípade zmien v štruktúre oprávnených výdavkov projektu požadovaných prijímateľom po nadobudnutí účinnosti Zmluvy o poskytnutí NFP, poskytovateľ posúdi oprávnenosť takýchto zmien a výdavkov individuálne, a to vzhľadom na ciele a charakter projektu, t.j. určí, do akej miery sú zmenené výdavky nevyhnutné pre naplnenie daných cieľov a realizáciu hlavnej aktivity projektu.

ktorých súčasťou sú budovy, sa toto obmedzenie zvyšuje na 15 %;

- DPH okrem prípadov, kedy nie je možné nárokovať jej odpočet podľa platnej legislatívy SR;
- výdavky, ktoré nespĺňajú zásady hospodárnosti[10], efektívnosti[11], účelnosti[12] a účinnosti[13];
- pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení;
- režijné výdavky, ktoré sa týkajú všeobecnej prevádzky žiadateľa bez väzby na projekt,
- interiérové vybavenie objektov (napr. nábytok, podlahoviny, koberce);
- poplatky (správne, colné, bankové a pod.) s výnimkou správnych poplatkov spojených s národným a medzinárodným získaním (prihlásením), registráciou, schválením a ochranou (udržiavaním) práv duševného vlastníctva;
- kurzové straty;
- dlhy a poplatky s nimi spojené, dlžné úroky, sankčné poplatky, pokuty a penále, prípadne ďalšie sankčné výdavky, či už dohodnuté v zmluvách alebo vzniknuté z iných príčin;
- výdavky vzniknuté počas pozastavenia realizácie hlavnej aktivity projektu;
- cestovné náhrady, ktoré nie sú uvedené medzi oprávnenými výdavkami;
- náklady na prípravu pracovníkov v súvislosti s prevádzkou strojov, prístrojov, zariadení;
- nákup alebo nájom telekomunikačnej techniky (napr. mobilné telefóny a pod.);
- výdavky, ktoré nie sú v súlade s dokumentami, ktoré boli súčasťou notifikácie štátnej pomoci v znení prípadných zmien.

Zoznam skratiek:

DV	Dodatočné výdavky
EKRK	Ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie
MD SR	Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky
NFP	Nenávratný finančný príspevok
VO	Verejné obstarávanie
ZoD	Zmluva o dielo
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok
ŽoP	Žiadosť o platbu

[10] Vynaloženie verejných financií na vykonanie činnosti alebo obstaranie tovarov, prác a služieb v správnom čase, vo vhodnom množstve a kvalite za najlepšiu cenu.
[11] Najvýhodnejší vzájomný pomer medzi použitými verejnými financiami a dosiahnutými výsledkami.
[12] Vzťah medzi určeným účelom použitia verejných financií a skutočným účelom ich použitia.
[13] Plnenie určených cieľov a dosahovanie plánovaných výsledkov vzhľadom na použité verejné financie.